

EESTI SKAUT

EESTI SKAUTIDE MALEVA AJAKIRI

X. AASTAKÄIK

Nr. 8

VI

1931

VÄLJAANDJA:
EESTI SKAUTIDE MALEVA PÄÄSTAAP
TOIMETUS:

VASTUTAV TOIMETAJA: N. KANN.

PEATOIMETAJA: H. TARI.

TOIMETUSE LIIKMED: R. PAPP, R. TREU.

TOIMETUSE ADRRESS: TALLINN, S. ROOSIKRANTSI TÄN. 11.

TALITUS: TALLINN, S. ROOSIKRANTSI TÄN. 11. KÖNETR. 34-51.

ILMUB 8 NUMBRIT AASTAS.

AASTAKÄIK KR. 1.20. ÜRSIKNUMBR 15 SENTI.

Sisu: Teateid. | Kudunud õhureisija. | Kodumaa kalad. |
Ilmade ennustamine. | Spordipäev Narvas. | Skautlus
Tallinnas 14. aastane. | Skautide kirjandus. | Teateid.

Kiri Võrust.

Tänavu peale Tartus peetud N. M. K. Ü. juhtide kongressi tulid meie klubi juhid tagasi mõttega, uuesti ellu äratada Võrus hundipoeglust.

17. veebr. kuulutati välja Hp. karja hundide esimene koondus (sk. olid juba varem alanud). Ilmusid mitmed endised hp. ja hulk algajaid, kokku üle 20.

Koondused peeti alul algkoolide ruumes, kuid oleme endale (ka skaudid) ruumid muretsevad, Võru N. M. K. Ü. juure.

Praegu on karjas 12 hundit, neist kahek. 2., ühek. 3, hellk. 3., algajaid 4. Karja hundiks on I j.sk. Boris Tamm, abihundiks II j.sk. Aug. Viiand.

Koondusi peetakse meil järjekindlalt igal kolmapäeval. Oli ka üks „kiirkoondus“ poiste valveloleku kindlakstegemiseks. See õnnestus hästi. Kogu kari ilmus kohale 15 minuti jooksul peale väljakuulutamist.

Koondustel on läbivõetud palju teoreetiselt, nüüd aga ootame suve, mil saame seda praktiliselt laagris ja matkadel kasutada

Kavatseme ka Aegviidu laagrisse minna ja võtame ka matka võistlusest osa. V. hp.

Merirühm „Hülgepoegade

1 Karja“ kevadine peakoosolek oli 3. aprillil 1931. a.

Rühma auvanem on hra minister J. Hüneron.

Rühma vanemaks valiti nskm Rich. Tulven

„ juhiks nskm Rich. Roos

„ abijuhiks II jsk Rich. Kärner

„ vanem skaudiks II jsk Arm. Vaber.

Hühma 1930. kassaläbikäik oli Kr 1492. 26 (loe: tuhatnelisada üheksakümmendkaks krooni kakskümmendkuus senti).

—Punane Kajak—

Laimjala rühm tegutseb juba hulk aega Johannes Sepp'a (aadr. Laimjala p. ag. Ruhve p. k. Saaremaa) juhtimisel. Kuigi teda pole veel suudetud ametlikult registreerida on ta teiste Saaremaa rühmade poolt tunnustamist leidnud.

Tuli esimeseks.

Merirühm „Hülgepoegade I kari“ tuli Nõmme Skautide Maleva korpvalli meistriks võites kõiki oma vastaseid korvide vahekorraga. 169:23. Rühmad võideti: I — 48:0; II — 60:1; III — 34:11; IV — 27:11 tagajärgedega.

„Annas“

Spordipäeva Kava.

Narvas: 24. ja 25. juunil, 1931 a.

1. Kergejõustik.

Eriklass.

1) 100 mtr. jooks, 2) kõrgus-hüpe, 3) ketta-heide [2 kg.] 4) 400 mtr. jooks, 5) kuuli-tõuge [544 n. j.] 6) kaugus-hüpe, 7) oda-heide, 8) teivas-kõrgus, 9) 1500 f. mt. jooks.

A. Klass.

1) kaugus-hüpe, 2) 100 mtr. jooks, 3) ketta-heide [1,5 klg.] 4) kõrgus-hüpe, 5) kuuli-tõuge, 6) Oda-heide, 7) 1000 mtr. jook.

B. klass.

1) 5×12 mtr kartuli jooks, 2) kaugus-hüpe, 3) kuuli-tõuge [naiste] 4) kõrgus-hüpe, 5) pesapalli viske [180—125] j.

Üks meesk. malevast C. kl. teate jooks. 4×60 mtr.

Üks meeskond kummagist jooksust.

A ja B klassid koondatul: 4×100 mtr. ja 800 + 400 + 200 + 200 mtr.

2. Meeskondade võistlused.

1) Sk. salga võistlus: 5 sk. esimene abi, haava sidumine ja uppumine, signaliseerimine (sign. viis vaba), 2 skaudil mõlemil üleanda ja vastuvõtta; sõlmed: 8 sk. sõlme hulgast siduda 4 sõlme. Tuletegemine, vee keema ajamise; lappimine.

2) Sõudevõistlus 4 sk. [maa pikkus ligikaudu 3,5 klm.]

3) Kõie-vedu 7 sk.

4) Jalgpalli võistlus; 11 sk. [platsil liidu kohtunik.]

5) Skautline teate edasitoimetamine; tegev. 5 sk. kõik sk. vormis. 1 sk. jookseb 2,3 klm.; 2 sk. sõuavad 2 klm. [korruga üks sõuab, teine tüürib], 1 sk. ujub 250 mtr.; 1 sk. sõidab jalgrattal 2,2 klm. (ujuja peab teate vastuvõtte momendil olema sk. vormis, siis võib vabastada end enne vette hüpset, teda saadavad paadiga sõudjad.

3. Ujumis-võistlused.

Eriklass.

1) 100 mt. vabalt 2) 50 mtr. rinnuli.

A. klass.

1) 50 mtr. vabalt.

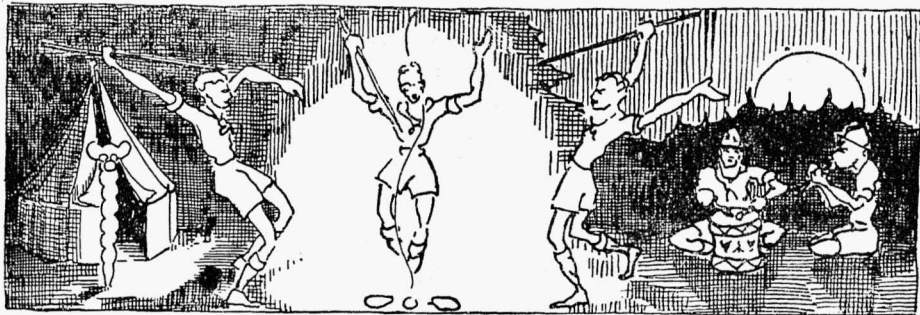
B. klass.

1) 25 mtr vabalt.

Kirjavahet. adr. nsk. O Hindus Posti 36—8 Narva.

Jala Valka

matkasid 2 skauti merirühm „Hülgepoegade I karjast“. — Punane Kajak. —

Kadunud õhureisija.

(7. järg.)

„Nii see näib. Kuid võin Teile teatada,“ sõnus Sheriff „et praegu r. Dudley on surnud.“

„Mis?“ Ehmatus ja valulikkuse ilme levis üle uue mehe näo. „Oli ta — Mis juhtus?“

„Mis te ütlete?“ nõudis vana öövaht nähes uue mehe näo muutust. „Milles asi seisab?“

„Mr. Dudley“, kordas Scheriff, „kukkus täna öösi alla aeroplaanilt Spideri järve kohal. Leidsime ta langevarju juba üles, kuid veel mitte tema laipa!“

„Ei, ei!“ karjus vana Otto Ebner. „Ärge rääkige! Mr. Dudley! Mu hea peremees! Ma töötan siin juba kuusteist aastat! Tema kukkus lennukilt! Tema surnud! Ei, ei, ei!“

Kurbuseväljendus oli eht. Vana öövaht tõmbas kohmakalt taskust taskuräti ja pööras oma näo teisale. Uus mees astus sammu tema poole ning patsutas talle ühemeeleavaldusena õlale. Igauks oli haaratud sellest urbusest.

„Poisid, olete nüüd rahul?“ pöördus Tucker poiste poole.

„Jah,“ sõnas Ding.

„Mina samuti,“ möönis Shrimp veidi häbelikult. Kuid ta näoilme muutus valjemaks nähes uut meest astuvat veel sammu vasaku jalaga hellitades seda. „Mr. Tucker! Küsige sellelt mehelt veel üks küsimus! Küsige, kui kaua ta lonkab vasakut jalga!“

„Ärge olge nii lapsik,“ ühmas Sheriff. „Ma ei taha küsida talt seda.“

„Siis teen mina seda,“ sõnus Shrimp otsustavalt. „Mr. Billiter, kas võite öelda — ma nägin teid lonkavat — mis põhjustas seda?“

„Ah see?“ vastas uus mees. „Ma lonkan juba neljandast eluaastast saadik.“

„Vabandage,“ sõnus Shrimp pead raputades.

„Lähme,“ käsutas Sheriff, „me oleme seganud neid mehi juba küllalt, see on lollus siin viita aega.“

Uus mees lasi nad välja eesuksest.

Väljas Sheriff pöördus poiste poole: „See on viimne kord, mil juurdlen veel mõnd asja, mida teie olete leiutanud. Ma ei saa aru, mida te püüdsite saada kätte selle ärriminekuaga ning nende küsimustega sellelt

mehelt. Mis oli selle mõte? Mõtlesite, et see on Dudley? Ma tunnen Dudleyd. Ta ei näi üldse selle sarnane! Ja ta ei lonka!”

„Kuid ta võib longata nüüd,“ seletas Shrimp erutatult. „See on, kui need jäljed seal aerodroomil olid tema omad. Kuna vasaku jala jälg oli kergem kui paremal, siis võib oletada —“

„Lollus,“ sähvas Sheriff. „Teie poisid ärge —“

Sel momendil käimapandava automootorimürin sundis kõiki vaatama tagasi pikki tänavat. Polnud kusagil ligidal näha autot ja nüüd see mürin siinsamas!

„See on sama auto, mis seisis väljas!“ karjus Ding. „Lähme vaatame, kes istub ses!“

Kolm poissi kargasid minema mürina suunas, kuna Tucker, Miller ja Chandler vaatasid neile järgi mitmetlaadi tunnetega.

„Räpakad poisid,“ kirus Sheriff.

Kui poisid jõudsid maja nurgani, mille juurest kostus mootoripöörin, auto sööstus minema. Pealtvaatajate üllatuseks kolm „õhudetktiivi“ hüppasid porilaudadele ühtlasi hüüdes appi. Kogu autos näis tahtvat neid tõugata maha. Kuid poisid hoidsid tugevasti kinni ja haarasid sõitja järgi.

„Midagi on katki!“ otsustas Sheriff. „Nad nähtavasti kimbutavad jälle kedagi süütut. Aga kui see tõesti nii on, ma annan neile hää õpetuse.“

Seepeale ruttas ta koos oma abiliste ning imetlevate Milleri ja Chandleriga autole vastu.

„Haara rooli,“ kisendas Ding Shrimpile. „Pööra kõrvale!“

„Laske lahti mu auto!“ karjus sõitja, püüdes juhtida seda alla mööda tänavat.

Surudes akseleraatorile auto sööstis järsu tõmbega edasi. See raputas Fuzzie lahti ning see lendas tänavale. Shrimp aga oli suutnud haarata rooli ning nüüd järsu pöördega juhtis auto kõrvale vastu üht poseeina.

Järgnes kõva mürts, aknaklaasideklirin ning auto peatus. Mees autos lendas ette vastu autoklaasi.

„Taevas hoidku,“ hädaldas Sheriff, „millist suppi need poisid ei keeda!“

Vaadates aga sõitjale, selgus Sheriffile, et mees oli uus öövaht.

„See mees on Dudley,“ süüdistas Shrimp Sheriffi poole pöördudes. „Ta ei vasta küll sellele kirjeldusele, kuid ma tean, kes ta on! Vaadake ta vasakut põlve. Kui see on vigastatud — see tõestab seda.“

„Laske mind minna!“ palus mees.

„Kas nii teie läksite tooma omale kohvi, eh?“ päris Sheriff. „Ma ei mõtle küll, et olete Dudley, kuid, kahtlane tüüp te olete siiski. Võib-olla tahtsite koos vana Ottoga selle äri tühjaks varastada?“

Tõstes üles mehe vasaku püksisääre nähtus vilets verest läbiimbumud side.

„Näete,“ juubeldas Shrimp. „Mul oli õigus. Ütlen teile, Sheriff, see mees on Dudley. Ta on oma vurrud ära ajanud ja juuksed värvunud, kuid see on ikka see vana Dudley!“

Miller ja Chandler vaatlesid meest hoolsalt.

„Pagana pihta!“ pahvatas Chandler. „Võttes neid võimalusi arvesse — on jah suur sarnasus olemas.“

„Poisil on õigus!“ hingeldas mees, vajudes nõrgalt seina najale. „Pole kasu, ma ei suuda ikka seda varjata. Püüdsin põgeneda. Sest pole kasu!“ „Teie olete Dudley!“ sõnus Sheriff tehes nüüd tähtsa ametliku näo. „Kas vana Otto teadis seda?“

Mehe kogu, kes alles vähe aega tagasi oli olnud kogu riigis tuntud liikuv ja energiline ärimees, tõmbles nuuksetes.

„Jah, kuid ärge süüdistage Ottot. Ma olen ruineerunud. Ma olen kaotanud kõik trumbid turul. Mu elu oli aga kinnitatud poole miljoni dollari eest. Ma õpetasin oma poega juhtima oma äri, kuna kavatsesin seda jätta talle. Kujutasin, et kui saan kasutada oma kinnitussummat äris, ma võin hoida selle pankrotist. Mu kavatus oli töötada mõni aeg edasi oma äriga, kuni oleksin saanud selle jälle tugevale alusele — siis oleksin tulnud päevavalgele ja tunnistanud üles kogu asja, oleks teinud selle hääks. Kuid nüüd olen ruineerunud!“

Mr. Dudley tundes väljendusid salgamatult. Sheriff käsutas oma abilisi viima teda ära.

„Imelik, kust Dudley sai selle auto! Õelge,“ sõnus Sheriff. „Ma unustasin küsimata, kuidas ta langevari sai Spiderijärve. Kuid seda vist teavad juba poisid, mis?“

„Pole aimugi!“ vastas kolm muiates nagu ühest suust.

„Mida teete neile poistele nüüd?“ pöördus Sheriff Milleri ja Chandleri poole, kes vangutasid päid üllatuses. „Just siis, kui kujutate neid lolliks, nad lahendavad asja. mis annab detektiivile ta ametmärgi. Ma poleks kunagi uskund, et see mees on Dudley! Ta peab olema paar viimast tundi olnud ametis oma jälgede kaotamisega! Veel veidi, ja ta oleks teinud seda, kuna ta oli maskeeritud väga täielikult.“

„Mitte täiesti täielikult“ eitas Sheriff autoriteetselt. „Ta muutis oma välimust hästi, kuid midagi ta ei saanud muuta.“

„Mida?“ küsis Sheriff.

„Oma lonkamist,“ seletas Shrimp kahe ametvenna triumfeeriva peanoogutuse saatel. „Ja see viis ta lõksu!“

„Õigus!“ tõendas Sheriff. „Te poisid võidate!“

(Lõpp)

Toimetuselt.

Käesoleva numbriga lõpetab „Eesti Skaut“ oma kümnenda aasta-käigu, ning järgmise aastakäigu esimene number ilmub sügisel. Toimetus on tõsiselt tänulik paljuile kaastöölisile, kes rohkesti saatsid kaastööd ning ei lase toimetusel tekkida võimalust nurisemiseks kaastöö puuduse üle. Samuti palju tänu tellimiste vastuvõtjaile ja tellijaile. Ajakirja ja kogu skautide huvides jääb üle ainult paluda ja loota sama intensiivset kaasabi.

Käesoleva numbri hilinemist palub toimetus vabandada, kuna oodati teateid jüripäeva pidustustest.

Klišeesid selles numbris ei ole kasutatud, kuna need nõuavad suuremat kulu, toimetusel aga pole vabu summe.

Tähtsamad kodumaa kalad.

Meie vetes leiduvast 73 mitmesugusest kalaliigist on suurem osa söödavad. Alljärgnevad read on pühendatud ainult tähtsamate kirjeldamiseks.

1. R ä i m, soolatud silgu nime all üldiselt tuntud. On lähedane heeringa sugulane. Kõht on teravaservaline, soomused suured õhukesed, kergesti äratulevad; pea ilma soomuskatteta. Räim on tähtsam rannarahva söögikala; teda püütakse kogu meie rannikul, peaaesjalikult nootade ja võrkudega.

2. K i l u. Räimega õige sarnane; kõige kergem on teda viimasest kõhuserva ehituse järele eraldada. Kilul asub siin rida teravaid, sõrmega tagant ettepoole tõmbamisel selgesti tuntavaid hambakesi. Kilu hoidub rannast kaugemale kui räim ja kudeb sügavamal, soolasemas vees. Kilu püüdmiseks tarvitatakse kiluvõrke.

3. L õ h i, laks. Seljauime taga asetseb väike n.n. rasvauim, seljauim on ühevärviline, tumehall, ainult noortel on ta tumedatähniline; alalõua tipp kasvab isaseil konksulaadselt ülespoole. Elavad meres, rändavad kudemiseks jõgedesse. Katsed näitavad, et lõhed samasse jõkke kudema lähevad, kus nad maimudena munast on koorunud. Kõige suurem püük sünnib Narva jões, Purtse, Jägala-, ja Keila-Joa jõesuudes, sügisel.

4. I h e r u s, meriforell. Keha jämedam, ninamik tõmbim ja lühem ning uimed suuremad kui lõhel. Elavad nagu lõhedki meres, jõgedesse tungivad ainult kudemiseks. Meil sagedam kui lõhi; kudevad samades jõgedes, esinevad aga ka mõnes vähemas rannajõekeskes, kus lõhed puuduvad.

5. R ä ä b i s. Keha sihvakas, räimekujuline; suu ülespoole sihitud. Õige kergesti räimest eraldatav, sest et omab, nagu lõhi ja iheruski, rasvauime. Meil elab Peipsis, Võrtsjärves ja Saadjärves. Eriti suureks kasvavad nad viimasel. Rääbiseid on ka mõnesse Tartu lähikonnas asuvasse järve sisse lastud. Esineb ka Soome lahes.

6. M e r i s i i g. Pea väike; ülalõualuu tagumine ots ulatub vaevalt silma eesservani; soomused kaunis peened. Elab meres, kudema tuleb nõrga soolsusega rannalahtedesse, ka jõgedesse. Meie randades esineb vähemal arvul enam-vähem igal pool.

7. P e i p s i s i i g. Pea piklik; ülalõua tagumine ots küünib silma eesservani või isegi selle alla; soomused suuremad ja sabavars lühem ning kõrgem kui iherusel. Meil Peipsis ja Võrtsjärves.

8. M e r i t i n t. Suu suur, tublisti ettepoole ulatuva alalõua; küljejoon esineb ainult eesmises kere osas; soomused suured, ilma hõbeläiketa, kergesti äratulevad. Toorel tindil on tugev omapärane lõhn. Elab meres, eriti jõesuude piirkonnas. Kudema rändab ta tihedates parvedes merest jõgedesse. Meil püütakse meritinte suuremal hulgal Pärnu lahest ja jõest.

9. P e i p s i t i n t. Peipsis elab õige väike tindi teisend. Sarnaneb meritindiga, läheb viimasest lahku peale suuruse sellepoolest, et ta uimed, võrreldes meritindi omadega, kõrgemad ning silmad suuremad on; ka on ta alalõug tugevamini ettepoole ulatuv kui meritindil.

10. A n g e r j a s. Keha pikk, mao kujuline; nahk limane, soomused väga väikesed, kõhuuimed puuduvad, seljauim liitub tagapool teravaotsa-

lise sabauimega ühte. Angerjad ei kude meie vetes, vaid rändavad Lääne- ja Põhjamere ning Atlandi ookeani Sargasso mere ja Bermuda saarte piirkonda, kus ta 1000 kuni 3000 m. sügavusel kudeb ja peale kudemist nähtavasti hakkub, sest kunagi pole tähele pandud vanade kalade tagasi-pöördumist sellelt pulmareisult. Noorte, munast koorunud angerjate taga-sirändamine Euroopa randadele kestab kaks aastat. Siia jõuavad nad veel päris läbipaistvate n.n. klaasangerjatena. Nüüd alustavad nad rändu merest jõgedesse; isased peatuvad jõgede alamvoolus, emased rändavad kaugele ülesse, tungides ka järvedesse. Meil esineb angerjas — paiguti kaunis rohkesti — merelahtedes, jõgedes ja merega ühenduses olevates järvedes.

11. **H a u g.** Pea on pikk, osaliselt soomustega kaetud; ninamik lamedaks vajutatud pardinoka kujuline, ülalõug on alalõuast pikem; hammastus on tugev. Seljauim asub kaugel taga, pärakuuimega kohastikku. Meil esineb igal pool järvedes, jõgedes ja merelahtedes, mõnikord ka väikesis kraavikesis ja veelombes, kuhu kõrgeveega kudema tulnud ning kust vee langemisel enam väljapääsu pole leidnud.

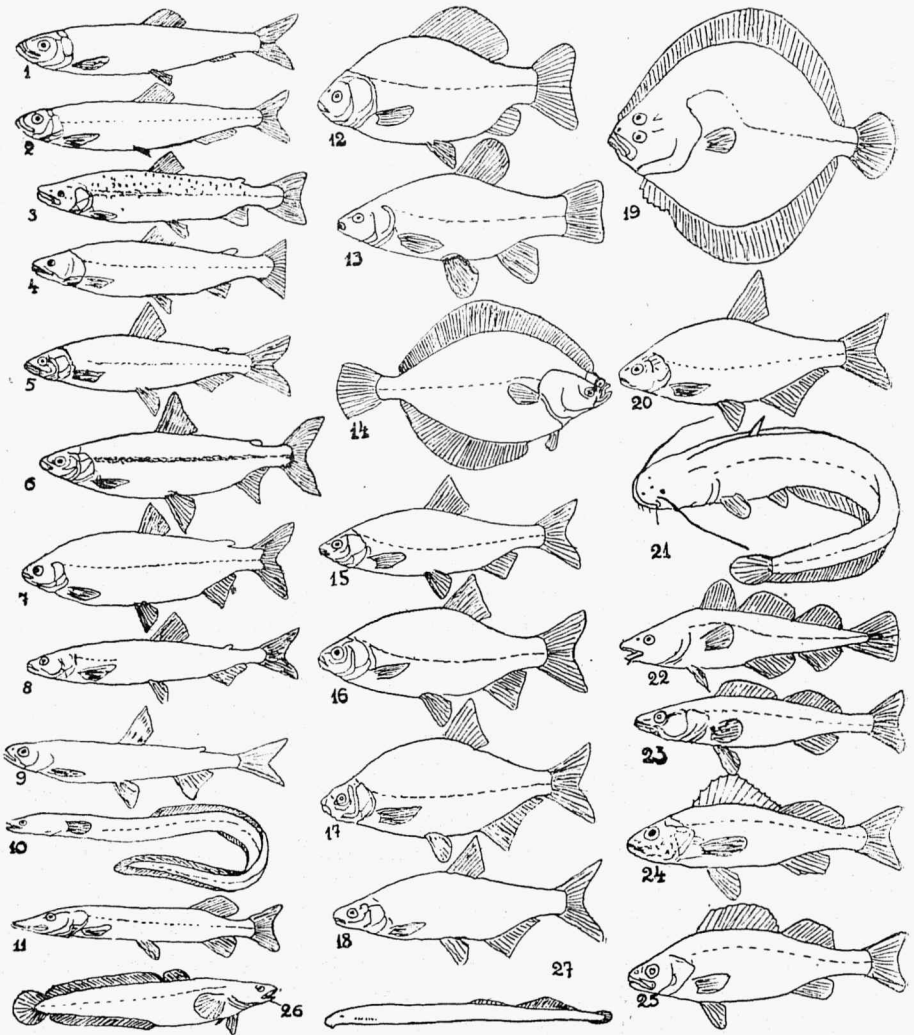
12. **K o g e r.** Kere kõrgelt kүүrakas, külgede sihis tublisti kokkurusutud; seljauim pikk, päraku-uim lühike. Selg harilikult tume, küljed tumekollased või valge vase karva kollased, kõht kollakas valge; kogu kala vaskpunase või kollaka helkusega. Väikesis veekogudes muutuvad kogred ajajooksul pikaldase kasvuga sõrmepikkuseiks n.n. tiigi- ehk mudakokredes; suuremais veekogudes elutsevad järvekograd kasvavad 40—50 sm pikaks. Elab aeglaselt voolavais veekogudes, isegi kõige vähemais tiikides, turbaaukudes, kraaves ja lompides, armastab mudast põhja.

13. **L i n a s k.** Kaunis paksu kehaga, laiade ümardunud servaliste uimedega; soomused on õige peened ja asuvad paksus limases nahas; küljejoon on ebaselge; suunurgis paar õige väikesi poiseid. Selg must-roheline, küljed rohekad kullakarvalise läikega; silmad punased. Elutseb mudase põhja ja rikkaliku taimekasvuga veekogudes, ka meres rannalahesises ja salmedes; meil kaunis harilik.

14. **L e s t.** Nimetatakse ka kammeljaks. Sama kujuga kui järgmine. Seljauim algab silma eesserva kohal või kaugemal tagapool; silmad harilikult paremal, harvemini vasakul küljel (kammeljal on nad alati vasakul pool); küljejoon on rinnauime peal ainult nõrgalt kaares; soomused on kahesugused — õhukesed, õige väikesed ja suuremad luused, kühmukeste kujulised. Esineb vähemal arvil kogu Eesti rannas.

15. **S ä r g.** Üldiselt tuntud magevee kala; tungib ka kaunis kaugele merre. Elab seltsikaupa koos. Kevadel — mais koguneb eriti tihedaisse parvisse ja rändab madalaisse veekogu osisse, sagedasti ojadesse või jõesoppidesse kudema.

16. **R o o s ä r g.** Väheldane suulõhe on järsult poolviltune; kõhuuimede ja päraku-uime vahel kõhuserval terav kiil; selja-uim algab tunduvalt tagapool kõhu-uimede kinnituskoha esiserva; rinnauimed ulatuvad peaaegu kuni kõhu-uimede aluseni. Seljauime alus tume-hall, tipp punakas, rinnauimed hallikad punaste otstega, muud uimed verevpunased; silmad kollased. Meil esineb e. v. igal pool järvedes, jõgedes ja merelahtede soppides ning käänudes. Tavaliselt vahetatakse roosärga ära särjega, ka säina poegadega.

17. Latik. Keha on $2\frac{1}{2}$ kuni 3 korda pikem kui kõrge, küljesihhis tublisti lamedaks vajutatud; päraku-uim pikk. Kõik uimed on sinihallid. Elab seltsivalt suuremais järvis, aeglase vooluga jõgedes, ka merelahtedes kus vesi ainult nõrgalt soolane. Armastab pehmet savi ja mudapõhja. Meil esineb järvis.

18. Vim m. Suu allapoole sihitud, ninamiku tipp tõmp ja pehme, ulatub kaugemale ettepoole suud; keha umbes neli korda pikem kui kõrge. Elab madala soolsusega mere osis ning siia suubuvais suuremais jõgedes. Meil lääne ja loode pool merelahtedes kudemise ajal paiguti rohkesti.

19. **K a m m e l j a s.** Keha külgede sihis tublisti lamendunud, lesta-kujuline. Lebab ühel küljel, alumine külg hele, ülemine tume; mõlemad silmad on tumedal küljel; selja ja pärakuuim on õige pikad; seljauim algab eespool silma eesserva; küljejoon rinnauimede kohal kaares; soomuseid pole, limane nahk on keha mööda laialikülvatud luunibukestega kaetud. On meie randadel kaunis haruldaseks jäänud.

20. **N u r g.** On õige sarnane noorte latikatega. Tunnuseks, mille põhjal on kerge nuru ja latika vahel vahet teha, on rinna- ja kõhu-uimed mis nurul kas tervelt või vähemalt juureosas punased või kollakas-punased, latikal alati sinihallid on; peale selle on nurul tunduvalt lühem päraku-uim. Meil jõgedes, järvedes ja vähese soolsusega merelahtedes paiguti rohkearvuliselt.

21. **S ä g a.** Pea lai ja lame, silmad silmatorkavalt väikesed; lihaväl ülahuulel kaks pikka, alalõual neli lühikest poiset; seljauim lühike, päraku-uim pikk, sabauimega kokkupuutuv; väikesed arvurikkad hambad asuvad tihedalt, harjana koos; pea ja kere soomusteta, paksu, pehme limase nahaga kaetud. Selg ja küljed tumedad, kõht kollakas- või punakasvalge. Elavad õige vanaks. Meil esineb vähesel arvul Emajões ja selle harudes, Narva jões ja Rosonas. On harva Tartu turul müügil.

22. **T u r s s.** Kolme selja- ja kahe päraku-uimega; keha eest kaunis jäme, mokad paksud, alalõual kaunis pikk poise. Turss on mere röövikala. Marjakala kudeb mitu miljonit muna. Meil harilik.

23. **K o h a.** Ahvena kujuline, kuid pea on saledam ja kere piklikum; lõugadel peale väikeste hammaste mõned tugevamad, eriti kaks n.n. kihva ülal ja alalõual. Esineb paljudes jõgedes ja järvedes, ka Läänemere lahtedes.

24. **K i i s k.** Kiisal on mõlemad seljauimed ühte sulanud; pea on lühike ja jäme, kere tüse, kõrge seljaga; keha katab paks limakord; pea külgedel on rida väikesi lohukesi. Elutseb peaasjalikult sügavamates jõgedes, järvedes ja merelahtedes, armastab liivast põhja. Meil esineb paiguti õige rohkesti.

25. **A l v e n.** Üldiselt tuntud magevee kala. Kasvab eri veekogudes eri kiirusega; üldiselt on ahvena kasv õige aeglane. Meil esineb igal pool jõgedes, järvedes ja mere lahtedes.

26. **L u t s.** Kahe selja- ja ainsa päraku-uimega; lai pea kõhu-selja sihis lame, sabaosa külgede sihis kokkusurutud; alalõual ainuke poise, ninasõõrmete lähikonnas kaks väikest n.n. ninaharjast; eesmine seljauim lühike, tagumine pikk; soomused õige õrnad ja peened, sügaval paksu limases nahas varjul. Meil esineb selgetes sügavates jõgedes ja järvedes ning merelahtedes.

27. **J õ e s i l m.** Maokujuline: pea külgedel 7 paari ümarikke lõpusavausi, kaks seljauime, tagumine neist ühenduses sabauimega; kõhu- ja rinnauimed puuduvad; nahk soomusteta, limane ja sile. Esimesed 4—5 aastat elab jões, siis meres, kust jõgedesse kudema tuleb. Meil esineb Narva, Pärnu ja mõnes vähemas jões.

Ilmade ennustamine.

Eestis on hulk ilmajaamu, kuna keskjaam asub Tartus. Keskjaam kogub ilmastiku andmed kodu ja välismaa jaamadest ning säeb saadud andmete varal igapäev ilmakaarti kokku. Ilmakaartile on kantud kogu Euroopa meteoroloogiline seisukord ning selle kaarti järele ennustatakse järgneva päeva ilma. Käesoleva aja abinõude varal on võimalik ilmi ennustada 80 % täpsusega. Ilmade ennustamine nõuab suuri kogemusi ja teadmisi, millega vast eriteadlane hästi toime saab. Kuid ka asjaarmastajad suudavad teatud moodsul tagajärgi saavutada.

Kuigi ilmaolud on väga mitmesugused — siiski on neid teatud viisil võimalik kroupeerida.

Tüüp I. Kõrgerõhk üle Lääne Euroopa (üle Briti saarte ja selle ümbruskonna) ning depressioonid seal üle idapoolsete piirkondade. Tuuled loode poolt, tormipugine, niiske — soojematel aegadel külm. Tuleb sagedasti ette mais ja juunis, harva detsembris. Kestvus kaunis suur.

Tüüp II. Kõrgerõhk üle Kesk-Euroopa (Saksamaa), depressioonid Põhja-Skandinaavias. Ohuvool nõrk, muutliku suunaga, seejuures hulk tuulevaikus; esineb suvel ja varasügisel, pole kauakestev. Suvel kuni kesk-septembrini ja kauem toob see ilmatüüp sooja päikesepaistet, kuiva, mis mõnikord kuivaperioodiks kujuneb. Talvel ja sügisel toob see tüüp tihti udusid ja hilja kevadel ja sügisel selgetel öil öökülmi.

Tüüp III. Kõrgerõhk üle N. või NO Euroopa ja depressioonid lõuna pool (enamasti üle Vahemere või Biskaja lahe). Ida- ja kirdetuuled. Toob suurt sooja suvel ja pakast talvel; vahest talvel suuri lumetuiske ja suvel ülejutusi Läänemere V-osasse tuues raskeid tormie veeuputus-tega.

Tüüp IV. Kõrgerõhu ala üle Ida-Euroopa ja depressioonid V. pool Euroopat. Paraja talve tüüp, mis harilikult tüübist II või III tekib. Toob enamasti nõrku S- ja SO tuuli (maatuuli); päris talvel külm. feistel aastaegadel soe, suvi kõuerikas.

Tüüp V. Kõrgerõhu aia üle Lõuna-Euroopa ja depressioonid põhjas. Sagedaim ilmatüüp. Toob tormiseid ja pugiseid SV ja V tuuli, mis sageli tormiks kujune-

vad, eriti siis, kui kõrge rõhk, üle Prant susmaa lasub. Külmadel aasta aegadel soe ja soojadel — külm. Ühinedes tüübi I-ga toob esile tihti kauakestvaid külmi- niiske-pehmeid ilmi.

Mainitud ilmatüüpide seisust ja liikumistest oleneb ka Eesti ilmastik.

Need on algmõisted ilmade ennustamiseks ilmakaarti järele.

Vanad merimehed oskavad mitmesuguste nähtuste ja mereilme järgi tulevaid ilme vahest õige tabavalt ennustada.

1. On tasase ilmaga, ükskõik mis tuulega, kiiresti veetõusu märgata, siis on Läänest torm tulemas. Tõuseb vesi pikkamööda — siis ilmuvad pikemaks ajaks läänetuuled.

2. Hakkab vesi aeglaselt alanema, tulevad ilusad ilmad idapoolsete tuultega.

3. Langeb vesi järsult — tuleb oodata kirde või loode tormi.

4. Ilmuvad merele põiklained, mis vastu tuult käivad, tuleb rutuline tuulepööre mis võib kujuneda tormiks.

5) On päikese või kuu ümber tara näha, tuleb tormi või suurt sadu.

6) Ilmub päikese või kuu ligidale sapp, tuleb sadu ja tuult; talvel külma.

7) Paistab talvel noorkuu vits väga peenelt ja teravalt ning seisab nii ütdela seliti taevas, tuleb kange külm ja pakane.

8) Kiirgavad talvel tähed õige teravasti tuleb külm ja selge ilm.

9) Läheb päike pilveseina looja, siis läheb ilm halvaks, tuleb tuul, või sadu.

10) On õhtu taevas pilvita ja roosa ning päike läheb selgesti looja, tuleb ilus ilm.

11) Tõuseb päike punakalt ja läheb pilve taha, on halba ilma oodata.

12) Kaovad päikese tõusuga pilved taevast, tuleb ilus ilm.

13) Pöördub tuul päripäeva ringi, läheb ilm ilusaks; pöördub ta aga vastupäeva ümber, siis püsib halb ilm edasi.

14) Vaikib tuul äkitselt, siis on tormi tulek ligidal.

15) Käivad pilved madalalt ja kiirelt, on suurt tuult oodata.

16) Kerkivad pilved kõrgele ja lähevad lahku, on ilus ilm tulemas.

17) Paistab päike või kuu nägusasti ning pikkade segaste kiirtega, tuleb tuul või sadu.

18) Ajab suvel alttuule küljest suur must pilv üles, tuleb hiilingutega kõueilm ja rahe.

19) Heidab päike pikad kiired läbi pilveaugu alla, tuleb sadu.

20) Läheb pealetuule — taevas silma- piiril pikkamisi selgeks, tuleb ilus ilm.

21) Kerkivad silmapiirile selge ilmaga järsku pilved, on oodata tuult, sadu ning udu.

22) Paistavad madalate pilvete alused narmastega, tuleb sadu.

23) Käivad pealmised pilved vastu tuult, on tuule pöörangut ja tormi oodata.

24) On alumised pilved tükeldatud ja nende peal liiguvad kiirelt sulgpilved, tähendab tormi tulekut.

25) Puhub tuul päeva läbi ühtlaselt ja ühest kaarest, ei ole paha ilma karta.

26) Vahetab tuul päeva jooksul sagedasti oma sihti ja tugevust, on torm tulemas.

27) Käivad sulgpilved kiirelt länekaarest, tuleb sadu ja tormi.

28) Seisavad sulgpilved paigal ja väga kõrgel, kestavad ilusad ilmad.

29) Tõmbuvad sulgpilved sorgu või levinevad kiudpilved kui ühest punktist välja, on sadu ja kõuet oodata.

30) Ilmuvad kajakad ranna ligidale ja lendlevad madalalt, tuleb tormi.

31) On kajakad tormise ilmaga kaugel merel ja ujuvad lainetel, tuleb ilus ilm.

32) Käib suits madalalt ja sorgus, tuleb tuult või sajast ilma; kerkib suits püsti üles ja tõuseb kõrgele, püsib ilus ilm.

33) Kui õhtul vara langeb kaste, siis võib oodata ilusat ilma; kestab kaste aga kogu öö läbi, võib tulla tuule muutus või saone ilm.

Ka baromeetri seis ühelt võib teatud mõõdul ilmu ennustada:

34) Kui baromeeter järsku langeb (s. o. kui aneroid — baromeetri osutis vasakut kätt madalate numbrite peale pöörab) ja langemine kiirelt jätkub, siis on oodata suurt tuult ja tormi, mis võib tulla nii ühest kui teisest ilmakaarest; enamasti aga SV — veerandist.

35) Kui baromeeter järsku tõuseb (s. o. osutis pöörduv paremat kätt) ja tõus kiirelt jätkub, on samuti suurt tuult oodata, ükskõik mis kaarest; enamasti aga NV — või ka NO — kaarest.

36) Väga kõrge baromeetri seis kuulutab ette ilusaid ilmu ja ida tuuli.

37) Väga madala baromeetri seisuga võib mitmesugust ilma muutust oodata; see võib vahest ka ilusa ilma tulekut tähendada, kuid enamasti SV — tuult.

38) On baromeeter väga rahutu, see on tõuseb ja langeb märksa lühikese aja jooksul, võib oodata tuule pööret, tormi või sadu.

Tulven.

Spordipäev Narvas.

Spordipäev korraldatakse seekord suve alul, 24. ja 25. juunil. Mingu see osavõtjatele ja korraldajatele hästi korda ja andku rahuldustunnet.

On raske korraldada midagi üleriiklikku, osavõtjaid palju, seal on soovid mitmesugused. On kuulda hääli, kes püüavad veenda, et pole võimalik võtta osa neist võistlustest, kuna need on öelda suve keskel. Nii mitmedki peavad seekord ilusa laagriaja pühendamise spordile. Sport ja praktiline skautlus on suuremalt osalt ikka suvised tegevusalad ja vast oleks soovitatav võistlusi korraldada siiski suve lõpul, siis ehk oleks võistlused oma ülesannetele paremini ettevalmistatud.

Mõni mees arvab jällegi, et meil puudub õieti kindel kergejõustikus kava, üks kord hüpataks kolmikult, tehakse 60 m jooksu — teinekord jäetakse need välja ja võetakse uusi alasid juurde — missuguste tagajärgi kuidagi ei saa võrrelda eelmistega. Mõni arvab, et kole naljakas on jooksta 800+400+200+200 mtr kuna seda vist kusagil pole seni praktiseeritud.

Skautline salga võistlus 5 skaudiga on iga aasta olnud uute aladega, mis väga teravitav, kui aga leitakse sarnased alad millistel punktide määramine kohtunikul lihtne,

muutub see aga keerulisemaks, tekivad vaielused ja neist tuleb hoiduda. Pealegi tuleb siin aja suhtes olla kokkuhoidlik. Tõele au andes on haava sidumine ja uppuga päästmine tõesti tähelepanuväärne alad ilma milleta skaut ei saa olla valvel aitama kaasinimesi ja sellepärast soovime et need hästi läheksid korda, et kaoks nende kui võistlusalade vastu tekkinud umbusaldus. Kas on sel aastal lubatud juhus, kus üks ja sama skaut: lapib, sõlmib, signaliseerib, seob ja päästab uppujat või tuleb tööjaotus salgas viia läbi? Kas sõudjad sõuavad igaüks ühe või kahe aeruga. Kuidas korraldatakse jalgpallivõistlust. Kaks korda oleme katsetanud ilma tagajärgedeta (kui tagajärges mitte lugeda tekkinud meelepaha). Pole vist ikka niipalju aega, et korraldada päris korraldada ilma tagajärgedeta (kui tagajärges mitte lugeda tekkinud meelepaha). Pole vist ikka niipalju aega, et korraldada päris korraldada ilma tagajärgedeta (kui tagajärges mitte lugeda tekkinud meelepaha). Pole vist ikka niipalju aega, et korraldada päris korraldada ilma tagajärgedeta (kui tagajärges mitte lugeda tekkinud meelepaha). Pole vist ikka niipalju aega, et korraldada päris korraldada ilma tagajärgedeta (kui tagajärges mitte lugeda tekkinud meelepaha).

Uudiseks ja hääks tuleb lugeda, skautlikku teate edasitoimetamist, seda vist pooldavad kõik malevad.

Loodan, et Narva maleva täidab temale usaldatud ülesande hästi. Selleks jõudu tööle.

Teie „Skautvend“.

Skautlus Tallinnas 14. aastane.

Käesoleval kevadel võivad skaudid vaadata tagasi 14 aastasele tegevusele. Kuigi juba varemalt, s. o. enne 1917. a. kevade, oli Tallinnas skaute, nimelt veneaegse kaubanduskooli juures, siiski ei saa seda aega lugeda Eesti skautluse algpäeviks, kuna tegu oli puht vene algatusega ning kuna need skaudid vahepeal täiesti välja surid.

Tallinna, ning ka Eesti skautluse sündimise ajaks tuleb lugeda 1917 a. veebruarikuu teist päeva, kuna sel päeval ametlikult asutati Anton Õunapuu poolt Tallinna kommerts-kooli juures esimene skautide rühm. Rühm kasutas kooli ruume (nimet. kool asus Harju tän. 48, praeguses „Rahvaulikooli“ majas) ning rühma päälikuks oli Georg Noor. Hiljem, nimelt 1917 a. oktoobri kuul asutati Anton Õunapuu poolt veel teine rühm Tallinna realkooli juures. Rühmapäälikuks sai Hans Johanson, ning hiljem Arnold Tols. Mõlemad rühmad töötasid kontaktis, korraldati ühiseid teehõitud ning ka laagreid.

Saksa okupatsiooni ajal, 1918. a. märtsi kuul aeti need rühmad okupatsioonivõimude poolt laiali, kuna ei sallitud Eesti ettevõtteid. Peamiseks põhjuseks laialiajamiseks oli asjaolu, et skaudid ei tahtnud teavitada saksa ohvitseri ning ei kannud ühte kaabu äärt ülal nagu seda teevad saksa „Pfadfinderid“. Siiski ei suudetud noorte tegevusindu keelukirjadega reguleerida: koos hakati käima salaja. 1919. a. varakevadel hakkab uuesti aktiivsem tegevus A. Õunapuu matusel on esimene avalik skautide esinemine.

Sama aasta aprilli kuus kutsuti Arnold Tolsi poolt esimene rühmade vaheline nõupidamine kokku. Nõupidamisel asutati Eesti skautide peastaap Peastaabi ülemaks valiti A. Tols ning temale abiks P. Borissov. Vastli läheb aga Tols vabadussõtta ning tema asetäitjaks jäid Borissov ja Reinhard Treumundt. Venevaks peastaapi valiti kap. Leopold Tõnson ning peastaabi sekretärideks vennad Rautionid. Sellise orgaani juhtimisel hakkas tegutsema Tallinna Skautide Maleva. Siiani oli tegevus täiesti otsimiseajajärgus, kuid siit edasi, paraneb olukord ja Treumundt'i maleva päälikuks olles tundub maleva juhtimises kindlamat kätt ning maleva hakkab kiirel sammul edenema. Koos käiakse Realkooli ruumes ning lühemat aega on kasutada skautide käes väike maja realkooli väljal. Korral-

datakse jalutuskäike, jalgpallivõistlusi, parade ja ka laagreid. 1920. aasta suvel saadetakse 10 skautide esindajat Inglismaale jamboreele. Sealt tagasi tulles on aga siinse peres alanud killunemine ning varsti tekib selle järel uus skautlik organisatsioon — noorsepad, või n. n. rahvuslikud skaudid nagu need end ise armastasid nimetada. Siiski püütakse veel luua koostööd ning kui esimene üleriiklik skautide kongress aset leiab, võtavad sealt ka noorseppade esindajad osa.

Skautlus on nüüd väga levinud, aina uusi poisse vaimustub selles, iga poiss tahab uhkusteda skaudi vormiga. Treumundt'i maleva päälikuks olles kuni 1921 aasta kevadeni, ning tema haiguse ajal Hans Johanson ning Heinrich Silber'i malevapääliku kohusetäitjaks olles kasvab kogu aeg skautide arv; asutatakse uusi rühmi, mis tegutsevad väga mitmesugusel aladel ja mitmesugusel kujul, näit. on olemas I roverskautide rühm, millel oma lennu ja meriosakonnad, IV skautide rühm, kes agraalralt harjutab tuletõrjet ning kellel oma käsiprits jne.

1921. a. maikuu, peale R. Treumundt'i surma, valitakse malevapäälikuks Heinrich Silber, abiks H. Johanson. Venevaks jääb edasi kap. L. Tõnson. Sel ajal märgib statistika maleva koosseisu järgmiseks: 20 Eesti, 5 Vene, 3 Saksa, 1 Juudi ning 1 orkestri rühm, seega 30 rühma.

Silber jätkab Treumundt'i tööd ning 1922 aasta jüripäeva paraadil ja jalutuskäigul Kadriorgu võtab rongikäigust osa 2000 skaudi ümber. Sel ajal töötab koos skautidega ka gaidide maleva, ühiseks juhiks on Silber, skaute juhib tema abina sk. Treufeldt ning gaided gd. Tõnska. Gaidid olid asutatud juba varemalt töötades koos skautidega, kuid 1921. aastal olid nad töötanud lahus, ning 1922 jälle koos skautidega. Hiljem asutasid nad aga iseseisva maleva ja ka oma keskorganisatsiooni. Samuti oli ka hundipoegade organiseerimisega sk. R. Tulveni poolt 1921 aastal ning hiljem töötati erirühmadena, koos skautrühmadega ning iseseisva perena.

Jaauanuaris 1923. a. lahkub Silber malevapääliku kohalt. Tema järele asub malevat juhtima kolmeliikmeline nõukogu, mis koosneb sk. dest Unter, Treumundt II ja Teimann. Silberi aeg alanud tõsisema skautluse rõhutamine kestab nüüd edasi ning see ei jäta ka

avaldamata mõju skautide arvu pääle: osa skaute kõrvaldatakse, uusi ei võeta kergel käel vastu. 1923. aasta märtsi 1. päeval loetakse maleva liigete arvuks ainult 447 sk. Sel ajal hakkab sellise poistearvuga maleva töötama ühistes maleva ruumides Kiriku tän. 2, N. M. K. U. majas, kuna varemalt olid rühmadel oma staabid.

Mõningate vaadete lahkuminekku pärast olid lahkunud senisest malevast skaudid Teevet, Kalle ja Tulven ja asutasid uue maleva Tallinna Skaudi sõprade seltsi juurde. Ka varemalt oli sõpr. selts olemas, kuid maleva vanema kapt. Tõnsoni soovil ei töötatud sellega kontaktis. Uus maleva aga asus selle juurde, võttes omale maleva värviks rukkilille sinise, milline värv Tallinna maleval praegugi; varemalt oli see vabarnapunane.

Malevapäälikuks selles malevas oli E. Teevet, ning tema juhtimise alla tulevad 1923 aasta esimese poole kestel ükshaaval üle kõik endise maleva rühmad. Üks rühm, nimelt endisest teisest malevast välja astunud seminariõpilastest moodustatud skautide rühm nskm. Pavelsoni juhatusel aga läheb s. s. „Kalevi“ juurde asutades sääl kapt. Tõnsoni hoole all „Kalevi skautide maleva,“ kuid hiljem ühineb seegi teistega. Maleva vanem oli hra dir. Sauer.

Teeveti malevapäälikuks olles oli maleva sekretäriks tema poolt määratud I rühma salgapäalik Hugo Paalmann. Kui Teevet 1923. a. sügisel malavapäaliku kohalt lahkus, valiti Paalmann malevapäälikuks,

malevavanemaks samal ajal valiti hra R. Palm. Hiljem 1925 aastal praegune kohu- ja siseminister Hünerson.

Selle juhutuse all hakkas maleva enam-vähem sihikindlat tööd tegema, skautide arvu langemine, mis muidugi oli tingitud esialgse vaimustuse haihtumisest, oli nüüd seismas.

1925. aastal lahkub Paalmann malevapäälikukohalt, lühemat aega on malevapääliku kohustetäitjad H. Klemeier, E. Pavelson, R. Treu, B. Madisson, E. Sagar, H. Silber, E. Teevet jne. Tüsedamad juhid neist vast Klemeier ja Pavelson, kes olid kauem. Kuigi maleva juhtide vahetus maleva tööd takistas, töötas maleva siiski edukalt, peamiselt energilise ja tööka maleva vanema hra Madissoni korraldusel, kes elustas ühtlasi ka Tallinna skaudisõprade seltsi tegevust, muretsetes malevale võimalusi korraldada tasuta raamatukõite, autojuhtimise, side- ja teisi kursusi väljaspool malevat, eriti kaitsevää juures.

1928 a. valiti malevavanemaks hra Jüri Lossmann, malevajuhiks Rich. Treu. Hra Lossmanni korraldusel suudeti soetada malevale N. M. K. Ü. Poiste osakonda ruumid ning uue ja energilise juhi juhatusel läheb töö õige intensiivseks. Hiljem 1929. aastal on malevajuh Hans Tari, kes jätkab Treu tööd, ning hiljem ja praegugi jälle Rich. Treu, kelle juhatusel jõutud viia maleva sellisesse olundisse, milles see praegu asub.

n-sk. R. Papp

Teateid.

Kuresaare skautide ridades kevade lähenedes muutub töö iga päevaga intensiivsemaks. Jüripäeva eelõhtul 22. apr. korraldati jüriöö rongikäik tõrvikute ja lippudega Vabadussõjas langenud saarlaste mälestussambale asetati roheline pärg. Ühtlast tuletas hra adv. Treufeldt, meie skautide sõber, lühikeses kõnes meele meie vabaduskangelasi, lõpetades, et sama kangelasvaim pesitseks edasi ka nende noorte südames, kes täna sirgetes ridades nooruse värskest ja elurõõmust lõkendavate nägudega tuletavad meele langeduid. Rongikäiku jälgis peaaegu terve Kuressaar. Eriti agarat tegevust avaldab maleva sportring, korraldades muuseumis veel sügisel ja kevadel skautide spordivõistlusi. Rühmade tegevuses läheb kõik endiselt. Koolide lõppedes lõpetab ka I rühm tegevuse kuni sügiseni, sest poisid lähevad kõik maale igauks ise „tuulde“.

Mere vabanedes jääst aga algab õieti Merirühma tegevus, sest on ju tema tegevuskohaks peamiselt meri. Tegutsema jääb suvel ka VI rühm. *Must Kotkas.*

Tallinna skautide kevadpidu.

30. V. a. pühitses Tal. sk. malev oma traditsioonilist kevadpidu. Kell 1/27 õht. olid skaudid rivistunud Realkooli väljale, kus välidminister J. Tõnisson pidas noortele sütitava kõne, toonitades, et skautide ilus siht aitab palju kaasa rahvusvahelisele lähenemisele. Peale seda liikus arvukas pere, kus esindatud üle 300 noore, oma vanemate härrade N. Kann'i, J. Lossmann'i, A. Oru ja teistega eesotsas läbi linna Kadriorgu, et tervitada hra riigivanemat. Riigivanema ilmumisel mängib orkester hümnid. Tervitab skaute nende hüüdsõnaga: „Ole valmis“. Maleva juht n.-sk. Rich.

Treu peab riigivanemale järgmise kõne: „Kõrgesti austatud härra riigivanem! Väikseil hundipoegil ja skautel on eriline au tervitada Teid, härra riigivanem, ajal, mil pidutseb loodus, andes meile müüride vahele suletuile võimalusi nautida laagrite ja matkade kaudu õitseva maa mitmeke sidust. Eriiliselt austav on tervitada Teid, härra riigivanem, kui meie organisatsiooni kõrget aupresidenti ja kinnitame Teile, et tahame pidada kinni oma seadusist, tahame kasvada üles tugevate tammedena au saiks ja tahtevõimelisteks kodanikeks. Lubame pidada igal ajal ja igas olukorras kõrgeks oma hüüdsõna „Alati valmis“.

Härra riigivanem vastab: „Teil noortel algajail suvisel hooajal seisab hulk ilusat tööd ees. Vabas looduses viibides, võite sügisel värsketena ja töövoimsatena asuda jällegi oma koolitöö juurde“. Vägeva kolmekordse elagu järele mängib orkester hümni, mida noored ja pealtvaatajad võimsalt kaasa laulavad. Marsi helide saatel lahkuvad skaudid tulnud teed reaalkooli. Kuna ilm vilu-võitu, kiirustatakse koon duse piiramisega, kiirelt viiakse läbi ülen dused. Suurt vaimustust tekitas noorte juhtide ülendamine, kes vastava kursuse lõpetanud. See on maleva järjekorraline kolmas lend. Seekordsed lõpetajad olid: P. Lepa, V. Maddisson, R. Kukk, B. Valge, R. Nõmman, J. Aasik, J. Kaasik, P. Kõll, V. Varik, J. Essenson, V. Takel, O Siiberg, V. Kulemin, E. Voldov, B. Isok.

Peastaabi ülem, minister J. Hünerson, soovis noortele palju edu ja nii valgutakse laiali igaüks oma sihis.

Merigaidide rühm

5. märtsil 1930. a. astusid kokku esimesed tüdrukud selleks, et asutada merigaidide rühma. Merigaidid töötavad gaidluse põhimõttel — peategevusala on aga mering tegutsemise ajaks sellepärast ka suvi. Loomulikult on merigaidid tüdruku, kes huvitatud merispordist.

Rühm kasutas möödunud suvel meriskautrühma „Hülgepoegade 1. karja“ paati, nii palju kui seks võimalusi oli. Muude õppesõitude hulgas oli meeoleurikkamaid õppesõiti Viimsi ühes esimese „laagriga“, mis kestis ööpäeva.

18. aug. 1930. peeti rühma esimene aasta peakoosolek. 5. okt. 1930. a. võeti vastu senini koostatud merigaitluse põhimõtted, vorm ja eksamitekavad, millised E. Gaidide maleva peastaabile kinnitamiseks esitati 8. nov. 1930. valiti rühmapäälikuks II. j. gd. Elfriede Reimer. Talve jooksul korraldati terve rida matke lähemasse ja

kaugemasse linnaümbrusse, peale selle hulk vaielus-, jutu-, lugemise- ja käsitöö-õhtuid. Suvistepühadeaegsel Nõmme sk. gd. tööde näitusel esines merigaidide rühm oma väljapanekutega.

Üks aasta tööd on möödunud edu tähe all Praegu on rühma liikmete arv suurenenas — samuti ka lootused tulevikutööks.

Tallinna skautjuhtide laager.

Suviste pühade reede õhtul vuras skautjuhte täis tuubitud auto maleva kodust laagrisse — Koitjärvele. Õhtu hilja jõudis 50 liikmeline pere laagrisse. Lõkke valgusel löödi kiirelt telgid üles. Järgmine päev kohendati — korraldati ja valmis oligi laagriküla 8 telgiga. Ja nii nagu see on neil pühil kombeks, oli kannul vihm, veel teine päev ei lakkand sadu, mis sundis noori juhte rohkem telges viibima. Kuid ega seepärast tuju rikutud polnud. Vägeval laul rõkkas igast telgist. Staabi telk aegajalt korraldas „radio ettekandeid“ oma elaniku Riksi läbi, kes pea telgi avausest välja pistis informeerides asjaomaseid. Vaatamata vihmale, korraldati jooks ümber järve, käidi suplemas, sikutati köit jne. Järgmine päev oli taevataat armulisem andes päiksepaistelise ilma. Päeval korraldati vaimline tund ja pärast siirduti ümbrust uurima. Õhtul korraldati suurem luuremäng, mis lausa vaimustust tekitas. E-sk. Juss VI ei saand kuidagi leppida sellega, et väiksemate vendade süü läbi oli pidand täies rakmes järve putkama. Sassi ei saand ka endaga just päris rahul olla, luure mäng oli tema „konti rikkunud.“ Ka „Vigur“ käis veel kogu õhtu kokkunud näoga ringi — sest ta oli „surma suus“ viibinud, nimelt mändand kase roigas oli just tema läheduses maha kukkunud.

Peagi valitses laagris vaikus. Järgmisel hommikul oldi kiirelt jalul, oli see ju laagri viimane päev. Korraldati veel söudevõistlus, n. n. sõjalaeval, mis jalamatkajate kapten Pootsu paar-päeva teistest varem sinna jõudes, oli järve põhjast välja toonud. Rahva lõbustamiseks valmistas Kella „orkester“ laagri ainsa pilliga. Kõige lõbusamal hetkel kuulutas laagri juhi signaal laagri lõppu. Kiirelt kokkupakkimine ja peagi oldi autol.

Riks sai enne seda veel tubli 6 klm. murdmaad joosta, et kadund venda „Vigurit“ üles otsida, kes oli ära eksind, nagu see tema harilik komme. Õhtu eel vuras auto täis noori päivitand poisse linna, et järgmisel päeval asuda värskendatuna oma töö juure.

Võrulastest.

Mõne kuu eest alanud Võru skautide maleva tegevus elavneb järjest. Praegu on malevas üks rühm (õppe rühm), kolme salgaga ja üks hundipoegade kari.

Kokku umbes 40 liiget.

Skautluse tegevuse elustamiseks on skm. Kasak väga palju kaasa aidanud. Oma igapäevaelusel sõidul toob ta ikka midagi uut, üllatavat kaasa, mida kõik skaudid üksteise võidu püüavad kasutada.

Talvel korraldatud salkade vahelistest võistlustest võtsid salgad südilt osa. Võitjaks tuli „Luige“ salk.

19. apr. peeti skautide ja noorkotkaste vaheline võistlus korv- ja võrkpallis, kus võitjaks tulid skaudid: 36:22 ja 2:0. 26. apr. oli värsketel hundudel ja skautidel pidulik töötuse andmine.

Jüripäeva pidu peeti 2. mail, milline ettekannete ja külastajate poolest kirju oli.

Hiljuti avatud matka võistlusest võtavad skaudid ja hundud õhinal osa. Pea iga päev teeb üks ehk teine salk matka ilusasse Haanja või Kasaritsa mägismaastikule. Võistluse õhutamiseks on isegi salgad jagatud oma vahel võistlevateks gruppideks. Tagajärjed sel alal on ka õige rahuldavad. Nii on mitu poissi, kes juba 19. aprillist, mil võistlus välja kuulutati, üle 200 km. matkanud.

Sama huvitet on skaudid laagrist. Igal salgal on juba kavad välja töötatud, teoreetiselt läbivõetud. Ootame vaid juhust, mil seda praktiliselt kasutada saame. Hundipoegade laager on katsetatud kohe peale koolide lõppu pidada Kasaritsa mägedes. Samuti kavatsen umbes kahe salgaga suurune grupp matkata, N. M. K. Ü. skautide suurlaagrisse ja sellest osa võtta.

Vanem hp.

Tartu Sk. Maleva I Rühm.

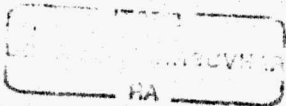
Mainitud rühm on üks vanim Tartu Sk. Malevas, pühitsetes käesoleva aasta esimesil kevadpäevil 11. aastapäeva. Käesoleval ajal nihkub rühma tegevus õige võimsail ja energilisil sammel edasi. Ilmub seinajaakiri „Lõke“, milles kajastuvad rühma liikmete mõtted skautluse üle ja läbielamused laagreis ja matkel. Rühma juures tegutseb ka hundipoegade kari, kus väikesed skautlikke vaateid ja oskusi õpivad rühma abijuhi Arvid Gerni juhatusel. Samuti tegutseb rühmas kaks salka. Üks neist, nimelt „Käo“ salk tuli Malevas korraldatud salkade vahelisel võistlusil esimesele kohale omandades sellega välja pandud auhinna — salgatelgi. Salga ju-

hiks võistluseil oli II jsk. H. Keerus. Tänu siinkohal rühma instruktor nskm. Eugen Gernile ja rühmajuhi K. Kuhlbergile, kellel palju teeneid rühma hääname tõstmiseks. Liikmete arv käesoleval aastal, skautidega ja hundudega kokku, on 45, millist arvu igatahes normaalseks tuleb lugeda. I rühma tegevuskava on võrdlemisi mitmekesine ja huvipakkuv eeloleval suvisel hooajal. Nii on ettenähtud laagreid, üks Saadjärvel, teine Pangodi järve kaldail. Osa tegevamaid rühma liikmeid võtavad ette pikema matka läbi Eesti, et tundma õppida põhjalikumalt kodumaa rahvast, loodust ja täiendada ka enese skautlikke teadmisi rännakuil. Lõplikult pilgu üle libistades tehtud tööst ja uutest kavatsustest näib, et I rühma nooril küllaltki töötahet on. Ja rühmas, kus on leida seda töötahet, kus skaudid teavad, et töö on elu pärisosa, teavad, et töös on inimese õnlu, jääb püsima alati nagu kalju suures ja sügavas meres. *K. Lpmg.*

Skauti Teisejärgu Eksam.

Kogunud ja koostanud nskm. E. Pavelson
Tallinnas, 1931.

Kauemat aega puudus meil raamat, millest oleks olnud võimalik õppida skauti teadmisi, eriti järgueksameisse puutuvais küsimusis. E. Pavelsoni poolt koostatud ja müügile jõudnud „Skauti Teisejärgu Eksam“ on soojalt tervitav ning rahuldab selle puuduse pea täielikult II järgu eksami suhtes. Raamat on õige mahukas, sisaldab 75 lehekülge tihedat trükki ning 60 tabelit 234 joonisega. Joonised on hääks selgituseks mitmele ainele, kuid teatud määrani raamatu väärtust vähendab asiolu, et need on paigutatud raamatu lõppu. Ka oleks teinud raamatu sümpaatsemaks osade korralikumad üla- ja ala-pealkirjad. Väike puudus on ka mõni trüki- ja keele viga. Need on aga enam-vähem välist ja mitte tähelepanu väärivat laadi vead, tähtis on aga see, et raamatu sisu on häa, et sinna on püütud mahutada kõiki olulisemat II järgu eksamist. Kohati, eriti, mis puutub esimese abi ossa, on raamatus käsitatud aineid palju laiemalt ja põhjalikumalt, kui meil tavaliselt II järgu eksami vastuvõtu juures nõutakse. Vigu aine käsitus ei näi leiduvat, kui jätta vast nimetatata peatükis „Mürgitused vingu- ja valgustusgaasiga“ ettetulev eksitus vormeli CO₂ tarvitamise ga CO asemel ja „Haavade“ juures vati asetamine haavale.

Kui arvestada asioluga, et meil pole vabu juhte, kes korraldaksid järgueksamite aineil loenguid, tegevail juhtel aga vaevalt leidub selleks aega, siis on n-skm. Pavelson suure teene teinud skautidele seega, et soetas neile võimaluse omandada neid teadmisi iseseisvalt ja teistest sõltumatul ajal — seda pealegi minimaalse tasu eest, nimelt 50 snt, millega on võimalikuks peetud raamatut lasta müügile.

n-skm. Papp.

Põhja-Eesti skautmastrid
3. juunil arutledes mõne juhi poolt üles-tõstetud küsimust, kas on meil võimalik anda juhte noorkotkaille suviseks laagri-hooajaks, leidsid selle olevat võimatu, kuna meie organisatsioon praegu püsib tugevana ainult hääde organisaatorite-juh-tide abil ning kuna muulaadilisi tugesid meie ei oma. Ka see moodus, et skautjuht fõötaks mõlema orgi juures, on täiesti vast-võtmatu juhi tööjõu killustamise mõttes.

N. M. K. Ü. Skautide suurlaager.

29. juunist — 5. juulini korraldatakse Koitjärvel I N. M. K. Ü. skau-tide üleriikline laager. Kuna laagrist võtavad osa ka hulk teisi skaute peale arvuka N. M. K. Ü. skautpere, kujuneb too kahtlemata järgmisel aastal ärapeetava Eesti skautide maleva suurlaagri eelprooviks. Laagri auvanemaks on Peastaabi ülem minister J. Hünerson, vanemaks Jüri Lossman, juhiks n-skm Rich. Treu. Laagri brošüür valmis neil päevil ja saadeti malevaille laiali. Osavõtu tingimused on võrdlemisi soodsad, 75 snt. päev, ehk kogu laagri eest kr. 5,25. Koht iseenesest on väga ilus, mis kahtlemata palju kaasa aitab laagri hääks kordaminekuks. Skautidel, kes soovivad laagrist võtta osa, registreerida kas oma juhi, ehk otsekohe laagri toimkonda Tallinnas, S. Rootsikrantsi Nr. 11. Registreerimise tasu 50 snt.

Kõiki Eesti skautvendi seal näha lootes jääme ootama.
Laagri toimkond.

„Eesti Skaudi“ talituses müügil:

Endisi „Eesti Skaudi“ aastakäike hinnaga

Kr. 0.50—1.50

Skaudi postkaardid (uus väljaanne)	snt. 5
Skaudi kirjapaberid paar	3
„Skaudi II järgu käsiraamat“	50
„Skaudi I järgu käsiraamat“	50
„Eesti Sk. Mal. põhimäärus“	25
„Salga töö süsteem“	25
Skaudi rihmad (Eesti Maleva märgiga)	kr. 1.90
Skaudi aastamärgid	snt. 5
Laagrimütsid	40

Raha ettesaatmisel saadetakse tellitud tarbed „Eesti Skaudi“ kulul kätte.